

КВАНТИТАТИВНІСТЬ МОВЧАННЯ

Єрмоленко А., студ. ПР-72

В останній час чимало вчених лінгвістів зацікавилася таким феноменом, як мовчання. Вони намагаються пояснити, що таке мовчання, чи насправді це відсутність мовлення, а можливо це зовсім не так. І більшість вчених приходять до висновку, що мовчання необхідно пов'язувати не з відсутністю мовлення, а з передачею інформації несловесним способом. Якщо розглядати мовчання з цієї точки зору, то значить мовчання і необхідно вивчати. Так, мовчання стало об'єктом вивчення лінгвістики, при чому вивчається воно в різноманітних аспектах: комунікативному, психологічному, релігійно-містичному, естетичному, культурологічному, філософському та ритуальному.

Необхідно визначити комунікативно значиме та комунікативно не значиме мовчання. Дослідники одностайно вказують на три умови значущості мовчання:

1. Усвідомлене і навмисне використання зі сторони відправника
2. Обізнаність одержувача про навмисний характер мовчання
3. Володіння відправником та одержувачем загальними знаннями стосовно значення мовчання

Мовчання в міжособистісній комунікації представляє собою «попущену мовленнєву реакцію та допускає незчисленну кількість інтерпретацій в залежності від конкретної мовленнєвої ситуації.»

Мовчання в соціальній комунікації має деякі відмінності від мовчання в міжособистісному взаємозв'язку. Це зумовлено самими особливостями соціальної комунікації. Так, у ній немає такого безпосереднього контакту, як у міжособистісному спілкуванні. Тому «мовчання в соціальній комунікації не припускає відсутність саме усного мовлення, говоріння. Воно протистоїть будь-якій формі вираження соціального протесту, навіть не власне мовленнєвої.»

Чи можна розглядувати таке поняття як квантитативність при розгляді мовчання. Адже мовчання має свою тривалість, воно може бути «коротким», «недовгим», «довгим», «тривалим», «вічним». Розмовляючи, можна «виждати», «трохи виждати», «зачекати», «мовчати на протязі якогось часу». Є чимало засобів мови для вираження тривалості мовчання, що може бути об'єктом для лінгвістичних досліджень.

Наук.кер. – Швачко С.О., д.філол.н., проф.